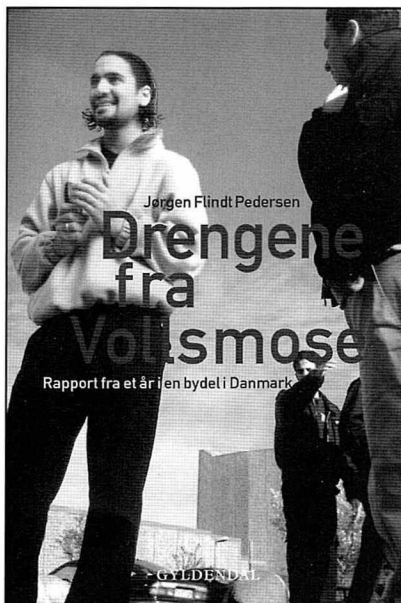

Drengene fra Vollsmose

Anmeldelse af Søren Magnussen

Jørgen Flindt Pedersen:
Drengene fra Vollsmose
Rapport fra et år i en bydel i Danmark.
Med fotos af Stig Stasig.
Gyldendal, 2002.
192 s. Kr. 225,-.

Bøger, der evner at beskrive meget komplekse problemstillinger med unge rødder i hovedrollen, som vi alle har meget svært ved at takle, hænger ikke på træerne. Jørgen Flindt Pedersen har skrevet en sådan sjælden bog.

Oftentimes er de få bøger, der produceres, kedelige, overfladiske evalueringsrapporter, uforståelige udredninger, som de færreste orker at sætte sig ind i, alt for skråriskre påstande eller forsøg på at sætte sig personlige spor i den pædagogiske danmarkshistorie, uden at have noget særligt interessant at fortælle.

”Drengene fra Vollsmose” sætter sig spor hos mig. Den sætter gang i mange tanker, og den virker mobiliserende. Jeg får lyst til at være med til at give svar på nogle af de vanskelige problemstillinger, den rejser. Jeg får simpelthen lyst til at tage mig sammen!

Det er utroligt sjældent, fagbøger virker sådan på mig.

Bogen er en del af en større pakkeløsning, bestående af tre tv-udsendelser, en film og så bogen. Bogen supplerer på en udmærket måde tv-udsendelserne, men kan bestemt også læses, uden man har set disse.

Fra sommeren 2000 til sommeren 2001 følges livet i en tiendeklasse fra Humlehaveskolen i Vollsmose. Men på en forunderlig og letlæst måde lykkes det, i den samme bog, at beskrive konkrete unge, undervisningsmiljøet på skolen, voksne der kæmper en hård kamp for at give de unge noget godt med i livet, et meget komplekst boligmiljø, de unges forhold til politi, tanker omkring straffesystemet og konkrete spændende pædagogiske tiltag overfor de unge.

Oven i hatten evner Jørgen Flindt Pedersen at tage udgangspunkt i sit eget syn på

indvandrere, flygtninge og meget besværlige unge. Han gør det på en måde, der kommer ind under huden. Når han beskriver sin følelse af magtesløshed over for den unge, der i sit eget lokalområde totalt provokerende bare går rundt og smadrer flasker, så kan jeg godt huske de gange, hvor jeg selv har stået i den samme frustrerende situation, i et socialt belastet område med meget grænseoverskridende unge.

Når forfatteren beskriver sin egen opvækst, hvor mennesker med en anden hudfarve kun var til stede i film, hvorledes den manglende kendskab til en anden kultur kan være skræmmende og skabe lyst til at beskytte "det der var engang", så kan man sagtens følge ham.

Men han stopper heldigvis ikke ved frustrationen. Han tør godt tale om det svære og ubehagelige, og slipper afsted med det på en måde, hvor han mobiliserer energi, i stedet for at bidrage til den almindelige magtesløshed. Godt gået!

Bogens beskrivelse af Vollsmose er spændende. Historien om et "socialdemokratisk" attraktivt, prestigeprojekt, der ret hurtigt blev til det sted, hvor først de etniske danske sociale tabere blev placeret, og hvor det nu i høj grad er folk på overførselsindkomst, og med en anden hudfarve, der bebor lejlighederne, er godt fremstillet.

Vi har nu en stor gruppe voksne, der i den grad er klientgjort, og som på trods af de bedste intentioner har utrolig svært ved at vise deres egne børn en vej ind i "normalsamfundet". Og hvordan skulle de også kunne det, når de ikke selv har et netværk af mennesker med faste almindelige jobs, når de ikke rigtig kan rådgive om den rigtige uddannelse for deres børn, og hvor deres kamp for at holde de unge væk fra kriminalitet og anden dårlighed sker i hamrende konkurrence med de unge drenges grupper på gadeplan. Det er ikke så mærkeligt, hvis de unge selv ender som klientgjorte.

Netop beskrivelsen af disse grupper er faktisk det eneste sted, hvor bogen kunne være bedre. Grupperne og de stærke bånd mellem de unge omtales. Det bliver gjort helt klart, hvor meget vennernes fjender også bliver ens egne fjender. Men alligevel. Hvis vi skal arbejde med de unge og deres grupper, så må vi dybere. Vi må få større indsigt i, hvad der

foregår i disse grupper, og hvordan man med størst held kan arbejde på at stoppe deres hamrende negative indflydelse på den enkelte. Her har vi virkelig en udfordring til de næste, der laver en bog om "de vilde unge".

Flindt Pedersens beskrivelse af beboernes helt forskellige opfattelse af at bo i Vollsmose er tankevækkende. Fra dem, der opfatter området som trygt og beskyttende til dem, der opfatter det som en krigszone, hvor deres unger bliver mobbet og får tæsk, fordi de er danske.

Jeg har hørt det mange gange før. Man kan finde det samme på Nørrebro.

Nogen vil, med meget forskellige begrundelser, synes, at Nørrebro er det fedeste sted: fordi du har hele det arabiske miljø, og store dele af din familie, lige omkring dig, fordi du er ung dansker og nu bor i et in-område med spændende cafeer og andre unge, fordi du har beskyttelsen fra din gruppe tæt på, eller fordi du rent faktisk synes, at blandingskulturen på Nørrebro er en god ting.

Andre vil hade det, fordi deres børn ikke har en chance for at være fri på gadeplan, fordi de andres kultur er meget dominerende i gadebilledet, og fordi de føler sig besat i deres eget land.

At beskrive unge, der opfører sig som røvhuller, på en måde så vi også ser, hvad deres potentialer og gode sider er, at beskrive andre mere følsomme og mindre udadreagerende unges kamp, for at undgå at blive en del af et kriminelt miljø, at beskrive den meget vanskelige kærlighed mellem en muslimsk dreng og en dansk pige, det kan bogen sgu også!

En af de ting, der virker stærkest er bogens meget tætte beskrivelse af skoleinspektøren Olav Rabølle Nielsen. En mand, der på en meget personlig måde, stædigt prøver at overbevise de unge om, at kriminalitet ikke betaler sig, samtidig med at de unge ser gangsterne tjene styrkende med penge. En mand, der med store personlige omkostninger, lukker de unge helt ind i sit hjerte og sit hjem.

Olav får i bogen beskrevet noget af det sværeste med de unge. Nemlig det, at det aldrig får en ende. Vi starter forfra hvert år. Mange gange får vi tilbageslag og er nogen gange ved at brække os over de unge og alt deres lort. Det er godt at en mand som Olav

indrømmer det, og det er godt for de nye unge socialarbejdere, der skal tage over, når vi andre brænder ud, eller bliver ledere eller konsulenter, at høre, at her er der en mand, der rent faktisk fortsætter, selv om det er svært.

Og for øvrigt, lad os holde op med al den selvmedlidenhed. Har vi det sværere end en smed eller en, der gør rent. Gu har vi ej! De bliver lige så stressede som os, bare over noget andet. De kan også brænde ud og blive dødtrette af deres arbejde.

Nogen vil sige, at Olav er hamrende naiv. Andre vil se, at han får masser af positive resultater, som andre ikke kan prale med, selv om nogle af hans unge også ender i fængsel. Jeg tænker: stor respekt for den mand, men hvor fanden er dem, der skal hjælpe ham, inden han dør af sit arbejde?

Jo, de findes selvfølgelig på skolen. Meget dygtige lærere kæmper en lige så sej, både faglig og personlig kamp som ham, bare på en anden måde, nemlig i de daglige vanskelige undervisningssituationer, hvilket kommer fint frem i bogen.

Men hvor er resten af systemet? Hvor er de socialarbejdere, gadeplansarbejdere, udegående, eller hvad vi end skal kalde dem, der kan gå ind og hjælpe på skolen med konflikt-håndtering, særlige projekter på skolen, brobygning til andre dele af de omgivende samfund, netværksdannelse i forhold til positive

kræfter i familie, sportsforeninger eller indvandrerforeninger? Vi hører om en enkelt støtteperson, men det er altså ikke nok.

Den skole, den skal have hjælp, den fortjener det!

På et tidspunkt kommer en af de unge rødder ud i et arbejdsforløb hos en herre-

handler, der har sin butik udenfor Vollsmose. Det går faktisk godt. Den unge tager sig sammen og viser alt det positive, han besidder, og arbejdsgiver, den unge og kunderne er tilfredse.

Og hvad kan vi så lære af det? At ung, arabisk vildskab kan tøjles af en privat arbejdsgiver, der klart kan sætte meget faste rammer og lave ydre styring. Næ! Jeg tror vi kan lære, at de to mennesker, altså den unge og arbejdsgiveren, passede godt sammen. At den unge var skoletræt og hellere ville lave noget, hvor han fik ros, og ikke var en af de dårligste, og at vejen i pædagogikken, overfor de sværeste unge, ikke handler om bestemte metoder, altid konsekvens eller sådan noget. Men mere om, at vi skal finde de rigtige voksne, der har power (nosser m/k), disciplin, rummelighed, fleksibilitet og tålmodighed nok, til at få tilladelse fra den unge til at opdrage på ham. Og så lige har nogle rammer, der passer til!

Jeg kunne i starten ikke rigtig fatte, hvorfor bogen giver så gode beskrivelser af konkrete levede situationer. Hvorfor havde jeg ikke set lignende situationer beskrevet før? Pludselig fattede jeg det: Situationerne var filmet først. Man kunne jo bagefter skrive ordene direkte ned, som de var faldet, men man kunne også lave en beskrivelse, hvor man kom meget tættere på virkeligheden, fordi man var dygtig nok til at beskrive, hvad man så på videobåndet.

Og så var det lige, jeg fik en ide. Næste gang noget væsentligt på ungeområdet skal evalueres, eller der på anden måde skal metodeudvikles. Så brug de mange millioner fra Socialministeriet, Justitsministeriet eller Undervisningsministeriet til at ansætte Jørgen Flindt Pedersen eller tilsvarende gode (gerne unge) folk til at lave noget lignende. Følg de unge og det sociale arbejde i meget lang tid med et videokamera, og lav i samarbejde med nogle gode forskere og praktikere en bog med udgangspunkt i det, som billederne viser. Måske kunne det hæve niveauet væsentligt.

Søren Magnussen er socialpædagog og bagmand for Vilde Læreprocesser.

www.vildelaereprocesser.dk

